

1. Oppilashuolto

Oppilashuollolla tarkoitetaan opiskelijan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa koulu yhteisössä. Perusopetuksen oppilashuolto koostuu opetussuunnitelman mukaisesta oppilashuollosta sekä kouluterveydenhuollosta että lastensuojelulaissa tarkoitettua koulunkäynnin tukemisesta. Oppilashuoltoa toteutetaan pääsääntöisesti ennaltaehkäisevänä, koko koulu yhteisöä tukevana yhteisöllisenä oppilashuoltana sekä tämän lisäksi yksilökohtaisena oppilashuoltana. Myös koko koulu yhteisön hyvinvoinnin kehittäminen, seuranta ja arviointi ovat osa toimivaa koulun oppilashuoltotyötä. Erityistä huomiota oppilashuoltotyössä on kiinnitettävä oppilaan psyykkisen hyvinvoinnin edistämiseen varhaisen tuen keinoin yhteistyössä huoltajan kanssa.

Vihdin kunnassa on laadittu [Oppilashuoltosuunnitelma](#). Vihdin oppilashuoltosuunnitelma on päivitetty 2014. Tällä sivulla olevat tiedot on Oppilashuoltosuunnitelmasta.

Vihdin kunnan sivuilla on myös lyhyesti kerrottu [Perusopetuksen Oppilashuollosta](#).

[Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma](#) löytyy kunnan sivuilta.

Oppilashuollon kunnan sisäistä rakennetta on kuvattu myös Opetussuunnitelman luvussa [Oppimisen ja koulunkäynnin tuki](#).

Oppilashuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat oppilashuoltopalvelut

Oppilashuollon palveluiden järjestäminen, työn- ja vastuunjako sekä yhteistyö

Oppilashuollon monialaista työtä koordinoidaan ja kehitetään kiinteässä yhteistyössä esi- ja perusopetuksen, Karviaisen sosiaalitoimen ja terveydenhuollon viranomaisten kanssa.

Lastensuojelulain edellyttämä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma sisältää oppilas- ja opiskelijahuollon paikallisia tavoitteita ja toteuttamiseen liittyviä keskeisiä linjauksia ja periaatteita.

Karviainen tuottaa psykologipalveluita, toiminta- ja puheterapiapalveluita, perheneuvolan, nuorisoseuran ja lastensuojelun palveluita. Erikoissairaanhoidon palvelut Karviainen hoitaa ostopalveluina.

Poliisi sekä palo- ja pelastustoimi ovat myös tärkeitä yhteistyökumppaneita hyvinvointiin ja turvallisuuteen liittyvissä kysymyksissä.

Oppilaan siirtyessä perusopetuksesta toiselle asteelle yhteistyötä tehdään lisäksi työ- ja elinkeinotoimiston sekä nuorisopalveluiden kanssa.

Koulukuraattorin, psykologin ja terveydenhoitajan roolit oppilashuoltotyössä ovat tärkeitä. He osallistuvat alueellaan toimivien yksiköiden oppilashuoltoryhmiin sekä alueelliseen monialaiseen yhteistyöhön. Kuraattori- ja psykologipalveluiden avulla edistetään yhteisöllistä hyvinvointia ja yhteistyötä oppilaiden ja huoltajien kanssa. Samalla tuetaan oppilaiden oppimista ja hyvinvointia sekä sosiaalisia ja psyykkisiä valmiuksia.

Kouluterveydenhuollon henkilöstö ja psykologit kirjaavat yksilökohtaisen oppilashuoltotyön säädetysti potilaskertomukseen ja muihin potilasasiakirjoihin. Vastaavasti oppilashuollon kuraattorit kirjaavat asiakastiedot kuraattorin asiakaskertomukseen.

Kouluterveydenhuolto toteutetaan sisällöltään ja määrältään valtioneuvoston asetuksen mukaisesti suunnitelmallisesti, tasoltaan yhtenäisesti sekä yksilölliset tarpeet huomioiden. Vihdissä kuraattori-, psykologi-, ja kouluterveydenhuollon palveluita resursoidaan ja kohdennetaan alueellisen mallin mukaan. Jokaisella alueella toimii edellä mainittujen ammattikuntien nimetty toimija ja jokaiselle toimijalle kuuluu toiminta-alueellaan useampi koulu ja päiväkot.

Oppilashuoltopalvelut: Kouluterveydenhuolto-, psykologi- ja kuraattoripalvelut

Oppilaalle tulee järjestää henkilökohtainen keskustelumahdollisuus koulukuraattorin tai koulupsykologin kanssa viimeistään seitsemäntenä koulun työpäivänä sen jälkeen kun oppilas on tätä pyytänyt. Kiireellisissä tapauksissa samana tai seuraavana työpäivänä. Psykologi/ kuraattori harkitsee tapauskohtaisesti asian kiireellisyyden.

Koulukuraattoreilla ja psykologeilla on omat osaamisalueensa, mutta akuuteissa tilanteissa molemmilla on kyky ottaa kiireellinen oppilasta koskeva asia hoidettavakseen ja tarvittaessa eteenpäin ohjattavaksi. Lastensuojelullisissa huolissa arvioidaan yhteydenoton tarve lastensuojeluun.

Koulukohtaisissa lukuvuosisuunnitelmissa kuvataan:

- kouluterveydenhuolto
- kuraattori- ja psykologipalvelut

Kouluterveydenhoitaja

Kouluterveydenhoitaja on ennaltaehkäisevän terveydenhuollon asiantuntija, joka osallistuu sekä yhteisölliseen että yksilökohtaiseen oppilashuoltotyöhön. Kouluyhteisön tasolla terveydenhoitaja tuo terveydenedistämisen näkökulman oppilashuoltotyöhön ja käy läpi terveystarkastusten tuottamat tulokset yhteisötasolla oppilashuollossa. Yksilötasolla terveydenhoitaja osallistuu oppilaiden tukitoimien suunnitteluun terveydenhuollon asiantuntijana kutsuttaessa. Terveydenhoitaja osallistuu myös sovitusti vanhempainiltoihin ja teematapahtumiin. Terveydenhoitaja vastaa omalta osaltaan koulun terveellisuuden ja turvallisuuden tarkastuksista ja kriisityöhön liittyvistä tehtävistä.

Kouluterveydenhuoltoon ei sisälly sairaanhoitoa, lukuun ottamatta koulussa äkillisesti sairastuneiden tai tapaturmaan joutuneiden ensiapua ja hoitoa. Oppilaan terveyden ja sairauden hoitoon tarvittavan tuen ja seurannan järjestämisestä sovitaan aina yksilöllisesti huoltajien ja koulun muun henkilöstön kanssa yhteistyössä. Tapaturmien ennalta ehkäisyyn, ensiavun ja hoitoonohjauksen toiminnasta kerrotaan jäljempänä.

Kouluterveydenhuollossa toimivien terveydenhoitajien ja lääkäreiden työn sisältöä ohjaa valtioneuvoston asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta. Asetuksella säädellään mm. terveystarkastusten ja terveysneuvonnan sisältöä ja määrää.

Oppilaiden terveystapaamiset toteutetaan vuosittain tapahtuvilla terveystarkastuksilla. Vuosiluokilla 1, 5 ja 8-9 (15 v.) tarkastukset toteutetaan asetuksen mukaisesti ns. laajoina terveystarkastuksina. Laajoihin tarkastuksiin kutsutaan vanhemmat mukaan, jolloin huomioidaan koko perheen hyvinvointi.

Terveystarkastukseen sisältyy aina yksilöllinen lapsen, nuoren ja perheen kehitysvaiheen mukainen terveysneuvonta. Terveysneuvonnan aiheita ovat esimerkiksi liikunta, ravitseminen, painonhallinta, lepo, hygienia, suun terveys, tapaturmat, väkivalta, media, seksuaaliterveys, infektiot, päihteet, mielenterveys, koulunkäynti, ihmissuhteet ja vapaa-ajanvietto. Terveysneuvonta tukee oppilaan ja perheen kehitystä ja terveyttä.

Koululääkäri

Koululääkäri on kouluterveydenhuollon sekä oppilashuollon lääketieteellinen asiantuntija. Lääkäri toimii terveydenhoitajan työparina ja osallistuu laajoihin terveystarkastuksiin, jotka tehdään 1., 5. ja 8-9 (15 v.) luokan oppilaille.

Kouluterveydenhuollon lääkärin tehtävät voivat liittyä koulu yhteisöön, yksittäiseen oppilaaseen tai moniammatilliseen yhteistyöhön koulussa.

Koulupsykologi

Perusturvakuntayhtymä Karviainen järjestää Vihdin koulupsykologipalvelut erityispalveluyksikön terveyskeskuspsykologien toimesta. Koululaisten kanssa työskentelevän psykologin työn tavoitteena on auttaa oppilaita koulunkäynnissä sekä edistää heidän kokonaisvaltaista hyvinvointiaan. Psykologi toimii myös mm. vanhempien ja koko koulu yhteisön tukena. Psykologin tapaamiset ovat vapaaehtoisia, luottamuksellisia ja maksuttomia. Psykologi on koulun oppilashuoltoryhmän jäsen ja terveydenhuollon ammattihenkilö. Psykologin vastaanotolle voi myös hakeutua täysin luottamuksellisesti.

Psykologi on perehtynyt lapsen ja nuoren kehitykseen, psyykkiseen ja sosioemotionaaliseen hyvinvointiin sekä oppimiseen ja koulunkäyntiin liittyviin kysymyksiin. Psykologi pyrkii edistämään oppilaan hyvinvointia ja koulunkäynnin sujumista siten, että mahdolliset oppimisvaikeudet ja muut kehityksen ja hyvinvoinnin riskitekijät sekä tuen tarpeet tunnistetaan ja niihin vastataan tehokkaasti mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Psykologin työ voi ulottua yksittäisen oppilaan tapaamisesta ja hänen tilanteensa selvittelemisestä koko koulun toimintakulttuurin suunnitteluun osallistumiseen.

Milloin otetaan yhteyttä psykologiin?

Esimerkiksi jos

- lapsen koulunkäynnin aloittaminen mietityttää (kouluvalmius)
- lapsen kasvuun, kasvatukseen ja kehitykseen tarvitaan neuvoja ja tukea
- oppiminen on vaikeaa esim. mahdollisten oppimisen erityisvaikeuksien vuoksi
- oppilaan keskittyminen tai motivoituminen koulutyöhön on hankalaa
- tunne-elämän asiat huolestuttavat (oppilas on esim. pelokas, suuttuvainen tai alakuloinen)
- lapsi tarvitsee tukea uuteen ympäristöön sopeutumisessa
- koulunkäyntiin tarvitaan erityistä tukea tai muita erityisjärjestelyjä

Vanhemmat voivat ottaa suoraan yhteyttä psykologiin. Tuen tarve voi tulla esille myös oppilaan itsensä, yksittäisen opettajan kautta tai monialaisen asiantuntijaryhmän kautta.

Miten psykologi työskentelee?

- keskustelut oppilaan ja vanhempien kanssa
- keskustelut opettajien kanssa ja yhteistyö oppilaan tarvitseman tuen suunnittelussa
- oppituntien seuraaminen osana psykologista tutkimusta tai opettajan konsultointia
- psykologisten tutkimusten, arvioiden, selvitysten ja lausuntojen laatiminen
- vanhempien kanssa sovittu yhteistyö koulun ulkopuolisten tahojen kanssa
- osallistuminen psykologian alan asiantuntijana oppilashuoltoryhmän toimintaan.

Työskentelyn kesto voi vaihdella yksittäisestä keskustelusta pitempiin tukikontaktiin.

Psykologin ja vanhempien yhteistyö

Psykologien työhön kuuluu oleellisena osana yhteistyö vanhempien kanssa. Lapsen tilanteen ja tarpeiden ymmärtämiseksi sekä hänen mahdollisesti tarvitsemansa tuen suunnittelemiseksi on tärkeää saada vanhemmilta tietoa lapsen aiemmasta kehityksestä, koulunkäynnistä ja perheen tilanteesta. Psykologisten tutkimusten ja tukitoimien tarpeesta neuvotellaan aina ensin vanhempien kanssa. Samoin koulunkäyntiin liittyvät päätökset tehdään yhteistyössä vanhempien kanssa. Psykologinen tutkimus ei itsessään johda tai sido mihinkään toimenpiteisiin, vaan sen avulla vanhemmat ja opettaja saavat tärkeää tietoa lapsesta koulunkäynnin tueksi.

Koulukuraattori

Koulukuraattori toimii yhteistyössä oppilaan, hänen huoltajiensa, oppilasryhmien, opettajien, oppilashuollon asiantuntijoiden sekä muiden viranomaisten kuten lastensuojelun kanssa. Koulukuraattori kuuluu koulun henkilökuntaan.

Koulukuraattorin tehtävät voivat liittyä yksittäisen oppilaan tukemiseen, koulu yhteisön hyvinvoinnin edistämiseen tai oppilashuollon yhteistyöhön esimerkiksi seuraavasti:

Yksilöön kohdistuva työ

- Oppilaiden yksilöllinen tukeminen
- Tuen ja ohjauksen tarjoaminen oppilaille koulunkäyntiin, vuorovaikutukseen ja sosiaalisiin suhteisiin liittyvissä tilanteissa.
- Perheiden tukeminen kasvatustehtävässä sekä erilaisissa ongelmatilanteissa
- Sosiaalisten selvitysten laatiminen
- Oppilaiden tukeminen koulunkäynnin nivelvaiheissa
- Oppilaan ja perheen ohjaaminen koulun ulkopuolisen tuen piiriin
- Osallistuminen yksilöllisiin monialaisiin asiantuntijaryhmiin
- Kirjallinen työ kuten asiakastyön kirjaaminen asiakaskertomukseen sekä lausuntojen ja yhteenvetojen laatiminen

Koulu yhteisöön liittyvä työ

- Koulu- tai oppilaitos yhteisön hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseen, kehittämiseen ja seuraamiseen osallistuminen
- Oppilashuollon toimintamallien kehittämiseen osallistuminen

- Ryhmien ja luokkien kanssa työskentely – Kuraattori voi tehdä erilaisia oppimisryhmiä ja luokkia koskevia interventioita ja kartoituksia (esim. koulukiusaaminen, kaverisuhteet, luokan työskentelyilmapiiri)
- Koulun kriisityöhön osallistuminen ja psykososiaalisen tuen tarjoaminen yhteisölle, ryhmille tai oppilaille. Kuraattori on koulun kriisityössä tärkeässä roolissa.

Yhteistyöhön ja kehittämiseen liittyvä työ

- Koulun tai monialaisen oppilas- ja opiskelijahuoltotyön kehittämiseen, toteuttamiseen ja arviointiin osallistuminen
- Alueelliseen monialaiseen oppilashuoltoryhmätyöskentelyyn osallistuminen
- Osallistuminen yhteisölliseen oppilashuoltoryhmän työskentelyyn
- Koulun opetussuunnitelman laatimiseen osallistuminen
- Koulun tai henkilöstön konsultaatio
- Kodin ja koulun yhteistyö
- Monialainen ja hallintokuntien rajat ylittävä yhteistyö sekä verkostomaisen toimintatavan edistäminen lasten, nuorten ja perheiden tukemisessa
- Oppilashuolto- ja koulukuraattoritoiminnan kehittämiseen sekä muuhun kehittämistoimintaan osallistuminen

Koulukuraattorin asiakastyötä säätelee koululainsäädännön ohella mm. lastensuojelulaki, laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista sekä sosiaalihuoltolaki. Koulukuraattori noudattaa työssään sosiaalityön ammattieettisiä periaatteita.

Oppilashuollon palveluiden kohdentaminen

Kouluterveydenhuolto toteutetaan sisällöltään ja määrältään valtioneuvoston asetuksen mukaisesti suunnitelmallisesti, tasoltaan yhtenäisesti sekä yksilölliset tarpeet huomioiden. Vihdissä kuraattori-, psykologi-, ja kouluterveydenhuollon palveluita resursoidaan ja kohdennetaan alueellisen mallin mukaan. Jokaisella alueella toimii edellä mainittujen ammattikuntien nimetty toimija ja jokaiselle toimijalle kuuluu toiminta-alueellaan useampi koulu ja päiväkoti.

Oppilashuollon kaksi väylää

Yhteisöllinen oppilashuolto

-yhteisöllistä, koulu yhteisöä tukevaa
-ensisijaisesti ennaltaehkäisevää työtä

Yksilökohtainen oppilashuolto

-yksilöllistä tukea
-monialaista yhteistyötä

Yhteisöllinen oppilashuolto

Jokaisessa koulussa ja päiväkodissa toimii säännöllisesti monialainen yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä, joka kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa. Yksikön oppilashuoltoryhmää johtaa rehtori tai tehtävään nimetty johtaja, ja päiväkodin oppilashuoltoryhmää päiväkodinjohtaja. Yksikkö määrittää ryhmän kokoonpanon, johon lisäksi kuuluu oppilashuollon asiantuntijoina koulukuraattori, psykologi ja terveydenhoitaja. Oppilashuoltoa toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä ja koko yhteisöä tukevana yhteisöllisenä oppilashuoltona. Yhteisölliseen oppilashuoltoryhmään voidaan kutsua eri yhteistyötahojen edustajia asian ja toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla.

Yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän tehtävänä on muun muassa yhteisön toimintakulttuurin, yhteisöllisen hyvinvoinnin ja oppimisympäristön kehittäminen. Yhteisöllisellä oppilashuollolla tarkoitetaan toimia, joilla edistetään yhteisön kaikkien jäsenten hyvinvointia, terveyttä, oppimista, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä oppimisympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Yhteisöllistä hyvinvointia luodaan muun muassa tukemalla sosiaalista ilmapiiriä, vahvistamalla osallisuutta ja lisäämällä oppilaiden vaikutusmahdollisuuksia ja kuulluksi tulemistä. Yhteisöllistä oppilashuoltoa toteutetaan lähtökohtaisesti yhteistyössä oppilaiden, huoltajien ja muiden sidosryhmien kanssa. Yhteisöllisessä oppilashuoltoryhmässä ei käsitellä yksittäisen oppilaan asioita tunnisteellisesti. Siellä voidaan käsitellä esimerkiksi terveyskyselyjen tuloksia, koulun ilmapiiriasioita ja erilaisia teemoja ja toiminta- kulttuuriin liittyviä asioita (mm. kodin ja koulun välinen yhteistyö, vertaissoveltelu, Kiva – koulu, turvallisuuden vahvistaminen, ryhmädynamiikan tukeminen, välitunti-, kerho- ja iltapäivätoiminta, turvallisuus ja osallisuuden tukeminen). Yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä vastaa koulukohtaisen oppilashuoltosuunnitelman laadinnasta. Oppilashuoltoryhmät tekevät lisäksi yhteistyötä alueellisten monialaisten työryhmien ”Repputiimien” kanssa.

Yksikössä kokoontuu oppilashuoltoryhmän lisäksi pedagoginen työryhmä. Pedagoginen työryhmä toimii yhteistyössä yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän kanssa. Myös pedagogista työryhmää johtaa rehtori, tehtävään nimetty johtaja tai päiväkodin johtaja. Pedagoginen työryhmä vastaa opetuksen järjestämistä koskevasta suunnittelusta koulu-, oppilasryhmä ja yksilötasolla. Pedagogisen työryhmän tehtävänä on oppimisen ja kasvun tukeen liittyvä opetuksen järjestämistä koskeva arviointi, suunnittelu ja seuranta (yleinen tuki, tehostettu tuki ja erityinen tuki). Pedagogiseen työryhmään voi kuulua tai siihen voidaan kutsua oppilashuollon asiantuntijoita. Pedagoginen työryhmä voi keskustella salassapitosäännösten puitteissa lapsen oppimiseen liittyvistä asioista henkilöstön tekemien havaintojen perusteella. Mikäli syventävä keskustelu lapsen asioiden käsittelystä on tarpeen, sovitaan monialaisesta yksilöllisestä oppilashuoltoryhmän kokouksesta. Tällöin asian ympärille kootaan asiantuntijaryhmä. Tuettaessa oppilaan kasvua ja oppimista oleellista on jatkuva yhteistyö huoltajien kanssa. Tavoitteena on tarjota tukea mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Oppilashuoltotyötä ohjaavat luottamuksellisuus, kunnioittava suhtautuminen oppilaaseen ja huoltajaan sekä heidän osallisuutensa tukeminen. Opettaja voi tarpeen mukaan konsultoida muita asiantuntijoita. Oppilaiden, huoltajien, koulun/ päiväkodin henkilöstön ja muiden tärkeiden yhteistyötahojen tulee saada riittävä tieto siitä, mitä oppilashuolto on, mitä palveluita on tarjolla ja miten palveluiden piiriin pääsee sekä tiedon lakisäateisestä oikeudesta palveluihin.

Koulun pedagoginen työ tuen järjestämiseksi kuvataan edellä mainituissa toimintamalleissa ja täsmennetään lukuvuosisuunnitelmissa.

Yhteistyö koulun ulkopuolisten lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien tahojen kanssa yhteisöllisen oppilashuollon kehittämisessä kuvataan myös koulun lukuvuosisuunnitelmassa.

Yhteistyö oppilaan ohjauksessa, koulutuksen siirtymävaiheissa sekä jatko-opintojen suunnittelussa on kuvattu luvussa Oppimisen ja Koulunkäynnin tuki kohdassa Toiminnan ja yhteistyön toimintamalli nivelvaiheissa.

Yhteistyö ja käytänteet kouluympäristön terveellisyden ja turvallisuuden sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa

Kouluterveydenhuollolla tarkoitetaan terveydenhuoltolain (1326/2010) 16 §:n mukaista kouluterveydenhuoltoa ja opiskeluhoollolla lain 17 §:n mukaista opiskeluterveydenhuoltoa. Koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoa toteuttavat terveydenhoitaja ja lääkäri.

Terveydenhuoltolain mukaisilla koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluilla edistetään ja seurataan oppilaitosyhteisön hyvinvointia sekä opiskeluympäristön terveellisyttä ja turvallisuutta. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 8 §)

Kouluterveydenhuolto auttaa koulun henkilöstöä tunnistamaan tehokkaammin oppilaiden varhaisen tuen tarpeet sekä antaa mahdollisuuden ohjata jatkohoitoon ja tutkimuksiin sekä tukea vanhempien ja huoltajien hyvinvointia ja kasvatustyötä. Kouluympäristön terveellisyden, turvallisuuden ja hyvinvoinnin eteen tehdään päivittäin työtä koulun arjessa. Edellä mainittuja asioita edistetään osana yhteisöllistä ja yksilökohtaista oppilashuoltoa. Kouluyhteisön hyvinvointi sekä oppimisympäristön terveellisyys ja turvallisuus ovat oppilaan terveyden edistämisen ja hyvinvoinnin kannalta tärkeitä, kuten myös välillisesti edellytyksenä tulokselliselle oppimiselle.

Kouluympäristön terveellisyden ja turvallisuuden sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin edistämiseksi tehdään tarkastuksia. Tarkastus on tehtävä yhteistyössä oppilaitoksen ja sen oppilaiden tai opiskelijoiden, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon, terveystarkastajan, henkilöstön työterveyshuollon, työsuojeluhenkilöstön ja tarvittaessa muiden asiantuntijoiden kesken. Tarkastuksessa todettujen puutteiden korjaamista on seurattava vuosittain (Asetus 338/2011 12§ 17.9.2013).

Kouluympäristön terveellisyden ja turvallisuuden sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin tarkastukset toteutetaan monialaisesti, joko konkreettisesti yhdessä tekemällä tai kokoamalla yhteen eri tahoilta kertynyt tieto (kouluterveyskyselyjen, hyvinvointiselvitysten, sisäilmatutkimusten, työhyvinvointitutkimusten, pelastustoimen tarkastusten yms. tulokset) edellä mainittujen tekijöiden edistämiseksi. Kouluyhteisön turvallisuutta edistetään opetussuunnitelman edellyttämällä tavalla. Poliisi on antanut kouluille toimintaohjeet ulkopuolisen uhkatilanteen varalta (pommihuhka, väkivallan uhka). Opetussuunnitelmaa täydentää kunnassa Kriisi- ja turvallisuussuunnitelma.

Koulukohtainen osuus on lukuvuosisuunnitelmassa.

Yhteistyö terveysneuvonnan ja terveystiedon opetuksen välillä

Koulujen terveysneuvontaa toteutetaan yhteisöllisesti, yksilöllisesti ja ryhmässä. Neuvontatyöhön osallistuvat kouluterveydenhuolto, koulun terveystiedon opettajat ja muut yhteistyötahot sopimuksen mukaan.

Koulun terveystieto

Opetuksen tarkoituksena on edistää oppilaiden terveyttä, hyvinvointia ja turvallisuutta tukevaa osaamista. Opetuksen lähtökohtana on terveyden ymmärtäminen fyysiseksi, psyykkiseksi ja sosiaalisesti toimintakyvyksi. Opetuksessa kehitetään tietoja ja taitoja terveydestä, elämäntavasta, terveystottumuksista ja sairauksista sekä kehitetään valmiuksia ottaa vastuuta ja toimia oman sekä toisten terveyden edistämiseksi. Kouluterveydenhuollon työntekijät voivat osallistua kutsuttaessa ja mahdollisuuksien mukaan erilaisiin koulun terveyttä edistäviin teemapäiviin sekä tarvittaessa koulun terveystiedon opetukseen. Hyvinvointia edistävien ryhmien/ kerhojen pitäminen koululla on myös mahdollista (resurssien salliessa).

Järjestyssäännöt

Järjestyssäännöt käydään läpi oppilaiden ja huoltajien kanssa. Lähtökohtaisesti koulujen tavoitteena on vähentää häiriökäyttäytymistä mm. lisäämällä yhteisöllisyyttä ja oppilaiden osallisuutta sekä vaikutusmahdollisuuksia koulun arkeen. Jokaisessa koulussa ja oppilaitoksessa tulee olla oppilas- tai opiskelijakunta, jota on kuultava ennen tärkeiden opiskelijoiden asemaan vaikuttavien päätösten tekemistä.

Jokaisella oppilaalla on oikeus rauhalliseen ja häiriöttömään työskentelyyn. Toisten työskentelyn tahallinen häiritseminen on kiellettyä. Jokaisella oppilaalla on velvollisuus saapua oppitunnille ajoissa, ettei muiden oppilaiden työskentely häiriinny. Sopimattomasta käyttäytymisestä esim. oppitunnilta myöhästymisistä ja luvottomien esineiden tuomisesta kouluun tulee merkintä Wilmaan. Koulun rehtori tai opettaja ilmoittaa aina tietoonsa tulleesta koulussa tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta tai väkivallasta niihin syyllistyneen ja niiden kohteena olevan oppilaan huoltajille. Oppilaalle järjestetään tarvittaessa oppilashuollollista tukea.

Oppilaan tulee huolehtia yhteisistä tiloista ja välineistä siivoamalla työnsä jäljet sekä ilmoittamalla havaitsemistaan vahingoista välittömästi opettajalle. Oppilaalla on velvollisuus vastata aiheuttamistaan vahingoista. Oppilas voidaan myös velvoittaa kasvatuksellisessa tarkoituksessa siistimään aiheuttamansa sotku. Opettajalla ja rehtorilla on toimivalta tarkastaa oppilaan tavarat koskien esineitä, joiden hallussapito on laissa kielletty tai muutoin vaarallisia esineitä tai aineita ja joiden kouluun tuomiseen ei ole hyväksyttävää syytä. Toimivaltaan sisältyy lupa ottaa haltuun vaaralliset esineet ja aineet.

Koulun käytännöt kirjataan koulun lukuvuosisuunnitelmaan. Järjestyssäännöt valmistellaan yhteistyössä koulun oppilaskunnan kanssa. Järjestyssäännöt käydään läpi oppilaiden ja huoltajien kanssa.

Poissaolojen seuraaminen, niistä ilmoittaminen ja niihin puuttuminen

Koulun opettajat seuraavat säännöllisesti oppilaiden poissaoloja ja merkitsevät ne sähköiseen Wilma -järjestelmään päivittäin. Poissaolojen kirjaamisesta vastaa luokanopettaja/luokanvalvoja tai luokan ohjaaja. Runsaat poissaolot saattavat olla merkki oppilaan tuen tarpeesta. Jos oppilas on luvatta poissa tai poissaoloja (selvitettyjäkin) kertyy paljon, tai niitä on säännöllisesti, seuraa asiasta kasvatustarkastelu oppilaan kanssa. Opettaja on myös yhteydessä kotiin ja selvittää asiaa. Tarvittaessa myös huoltaja kutsutaan kasvatustarkasteluun. Tilanteen mukaan oppilasta ohjataan kouluterveydenhuoltoon, koulukuraattorille tai muihin oppilashuollon tukipalveluihin. Koululta ollaan tarvittaessa yhteydessä myös sosiaalitoimeen (lastensuojeluilmoitus), mikäli oppivelvollisuutta ei hoideta.

Poissaoloihin puuttumisen tarkoituksena on päästä mahdollisimman varhain tarttumaan poissaolojen taustalla oleviin syihin yhdessä oppilaiden, huoltajien ja tarvittaessa viranomaisverkostojen kanssa. Pitkittyneet poissaolot voivat hankaloittaa opinnoissa etenemistä, vaikuttaa oppilaan kaverisuhteisiin ja pahimmillaan lisätä syrjäytymisen riskiä.

Oppilaan tehtävänä on huolehtia koulunkäynnistä työjärjestyksen mukaisesti ja huoltajan tulee ilmoittaa heti aamulla alakoulussa luokanopettajalle ja yläkoulussa luokanvalvojalle Wilma-viestillä, tekstiviestillä tai puhelimitse, mikäli oppilas on sairaana ja poissa koulusta. Lupa muihin poissaoloihin tulee anoa koulusta

etukäteen. Poissaolojen aikana oppilaan velvollisuus on selvittää tehtäväksi annetut läksyt ja huolehtia niiden tekemisestä.

Koulun käytännöt kirjataan lukuvuosisuunnitelmaan.

.

Tapaturmien ehkäiseminen sekä ensiavun järjestäminen ja hoitoonohjaus

Tapaturmien ehkäisyssä kouluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden huomioiminen on ensisijaista. Koulutapaturmia seurataan, arvioidaan ja niistä kertynyttä tietoa hyödynnetään tapaturmien ehkäisyssä. Koulun henkilöstöä tiedotetaan kouluilla (mm. Kriisisuunnitelman avulla), miten tapaturmatilanteissa toimitaan ja miten tiedotus hoidetaan. Koulujen turvallisuuteen liittyviä harjoituksia järjestetään lukuvuosittain. Rehtori on vastuussa harjoitusten järjestämisestä, perehdyttämisestä sekä suunnitelmien päivittämisestä. Ks. alla Kriisisuunnitelma.

Kouluilla on tarkoituksenmukainen ensiapuvälineistö ja henkilökunnassa on ensiaputaitoisia henkilöitä. Jos koululla on terveydenhoitaja paikalla, voi hän arvioida/ suorittaa tarvittavat toimenpiteet tai ohjata oppilaan jatkohoitoon.

.

Tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen

Vihdin kouluilla lasten- ja nuorten päihteiden käytön ennalta ehkäisevässä työssä on keskeisenä perustana kodin ja koulun välinen yhteistyö, nuorisopalveluiden järjestämä Kantti kestää -ohjelma ja kaikkia kouluja koskevaan Kriisisuunnitelmaan kirjatut yhteistyömallit. Koulun tavoitteena on päihteettömyyden ja terveiden elämäntapojen tukeminen, hyvien mallien antaminen elämään ja asiallinen tiedottaminen päihteiden käytön vakavuudesta. Tavoitteita ovat myös päihteiden käytön aloittamisen lykkääminen ja valmiudet torjua päihteet kokonaan. Oppilaalle järjestetään riittävä oppilashuollollinen tuki sekä yhteistyötoimet kodin kanssa näihin asioihin liittyen.

Tarkemmat toimintamallit päihteiden käytön ehkäisyyn, ennalta ehkäisevään päihdetyöhön tai akuutin päihtymis-/huumetilanteen hoitamiseen on kirjattu koulujen Kriisisuunnitelmaan ja koulun lukuvuosisuunnitelmaan.

.

Koulukuljetusten odotusaikoja ja turvallisuutta koskevat ohjeet

Vihdin kunnan koulukuljetusperiaatteet ja koulukuljetusopas löytyvät Vihdin kunnan nettisivuilta.

Lisäksi koulut lähettävät tiedotteita kuljetusjärjestelyistä ja kuljetuksiin liittyvistä asioista sähköisen Wilma – järjestelmän kautta. Säännöistä keskustellaan yhdessä oppilaiden kanssa ja heitä opastetaan turvalliseen liikennekäyttäytymiseen yhteistyössä huoltajien kanssa.

.

Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Jokaisella oppilaalla on koululainsäädännön mukaan oikeus turvalliseen kouluun, jossa ei tarvitse pelätä väkivallan, kiusaamisen tai häirinnän kohteeksi joutumista. Koulukiusaamiseen tulee puuttua välittömästi, kun sitä on havaittu tapahtuvan. Haluamme turvata sekä fyysisesti että psyykkisesti turvallisen oppimisympäristön.

Väkivallan, kiusaamisen ja häirinnän ehkäisy sekä siihen puuttuminen kuuluu kaikille koulu yhteisössä työskenteleville. Väki valta, kiusaaminen tai häirintä voi olla suoraa tai epäsuoraa, sanallista tai fyysistä voimankäyttöä tai sosiaalista manipulointia, joka loukkaa ihmisen fyysistä, psyykkistä tai sosiaalista itsemääräämisoikeutta. Yhteisöllinen hyvinvointia ja osallisuutta edistävä koulun toimintakulttuuri ehkäisee väki valtaa, kiusaamista ja häirintää.

Väkivallan, kiusaamisen ja häirinnän esiintymistä ehkäistään kunnan perusopetuksen opetussuunnitelman liitteessä (24.10.2006) kirjatulla tavoilla. Lisäksi kyseisessä liitteessä on kuvattu toimintamallit, toimintaohjeet sekä tiedotusohjeet edellä mainituissa tilanteissa.

.

Määritelmät

Väki valta

Väki valta on käyttäytymistä, joka aiheuttaa toisissa pelkoa. Fyysinen satuttaminen voi olla esimerkiksi lyömistä, tönimistä, potkimista tai väki valtaisesti kiinnikäyminen.

Henkisen väki valtan muotoja ovat esimerkiksi nimittely, uhkailu, selän takana puhuminen ja yksityisasioiden julkikertominen, sekä yhteisön ulkopuolelle jättäminen. Nämä hoidetaan pääsääntöisesti koulukiusaamisena.

Työrauhan turvaamiseksi oppilaan oikeus osallistua opetukseen voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan tai muun henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väki valtaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.

- Vakavissa tapauksissa, missä oppilas on käyttäytynyt niin väki valtaisesti tai uhkaavasti, että toisen oppilaan tai koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus on kärsinyt tai vakavasti vaarantunut ja on olemassa ilmeinen vaara, että väki valtainen tai uhkaava käyttäytyminen toistuu, on mahdollista erottaa oppilas välittömästi, ilman 14-päivän muutoshakuaikaa.

Ks. myös luku Koulutyön järjestäminen ja sieltä Kasvatuskeskusteluja ja kurinpidollisia keinoja koskeva suunnitelma.

.

Kiusaaminen

Koulukiusaamisella tarkoitetaan sitä, että yksi tai useampi oppilas aiheuttaa tahallaan ja toistuvasti mielihapaa tai pelkoa jollekin oppilaalle koulussa tai koulumatalla. Nimittely, pilkkaaminen, töniminen, lyöminen, nälviminen tai naurunalaiseksi tekeminen, haitanteko (tavaroiden piilottelu, omaisuuden särkeminen), syrjiminen (peleistä ja leikeistä poisjättäminen), yksin jättäminen ovat kiusaamista, jos teot kohdistuvat aina samaan oppilaaseen ja jatkuvat. Kiusaamistilanne ei ole koskaan tasa-arvoisten ja yhtä voimakkaiden nahistelua, vaan kiusattu on alakynnessä ja puolustuskyvytön suhteessa kiusajaan/kiusaajiin.

Oppilaille tehdään selväksi, mitä kiusaaminen on ja että sitä ei hyväksytä koulussa.

.

Häirintä

Häirinnästä on kyse silloin, kun teoilla luodaan uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai ahdistava ilmapiiri. Voidaan ajatella, että häirintä on yksi kiusaamisen muoto. Häirintään voi kuitenkin syyllistyä, vaikka ei tarkoittaisi pahaa. Kyseessä voi olla ei-toivottu huomio, joka ei kunnioita toisen rajoja. Häirinnälle on tyypillistä sen toistuvuus.

Sukupuoleen perustuva häirintä

Sukupuoleen perustuvalla häirinnällä tarkoitetaan ei-toivottua käytöstä, joka liittyy henkilön sukupuoleen, mutta ei ole luonteeltaan seksuaalista. Tällä käytöksellä loukataan tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti henkilön henkistä tai fyysistä koskemattomuutta.

Ketkä kokevat häirintää ja kuka syyllistyy siihen?

Häirintä ei kohdistu vain tiettyyn sukupuoleen. Varsinkin fyysinen häirintä kohdistuu kuitenkin usein tyttöihin ja nuoriin naisiin. Tytöt kokevat enemmän myös vartalon muotojen arviointia ja seksuaalimoraalin kyseenalaistamista. Tätä ovat esimerkiksi häiritsevä seksuaalinen ehdottelu tai ahdistelu ja seksuaalisuutta loukkaava nimittely. Yleisimmin häirinnän tekijä on eri sukupuolta kuin kohde. Tekijä tai kohde voi kuitenkin olla kuka vain – oppilas, opettaja, koulun muuhun henkilökuntaan kuuluva. Koulu on paikka, jossa seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvat nuoret kohtaavat eniten häirintää.

Miksi häirintää kokenut ei kerro asiasta?

Häirintä on hämmentävä kokemus. Käsittelemällä ilmiötä se voidaan tunnistaa paremmin. Lapsi tai nuori ei välttämättä osaa tai uskalla kertoa kokemastaan.

Syitä voi olla monia:

- pelko oman tilanteen pahentumisesta tai kostosta
- häiritsijän uhkaileva tai hyvittelevä käytös
- pelko leimautumisesta kantelijaksi tai uhriksi
- ohittaminen – olettaus, että häirintä loppuu, jos sen jättää huomioimatta
- voimattomuus – kokemus, että mikään oma toiminta ei riitä lopettamaan häirintää
- itsensä syyttäminen
- oman kokemuksen epäileminen
- pyrkimys lopettaa häirintä muuttamalla omaa käytöstä tai pukeutumista
- kokemus siitä, että kertominen ei johda mihinkään
- pelko siitä, että puuttuminen vaatisi esimerkiksi seksuaalisen suuntautumisen paljastamista.

Lisäksi internetissä tapahtuva kiusaaminen ja häirintä on lisääntynyt. Tähän toimintaohjeita..

Häirinnästä keskusteltaessa huomio siirtyy usein häirinnän kohteeseen. Tätä syytetään provosoinnista, vääränlaisesta pukeutumisesta, kiltteydestä, puolustautumattomuudesta tai siitä, että hän piti puoliaan. Usein häirinnän kohde kokee syyllisyyttä ja häpeää. On kuitenkin muistettava, että häirintä ei ole koskaan sen kohteeksi joutuneen syytä.

.

Kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ehkäiseminen

Pitäytyminen perusopetuksen arvoperustaan ennaltaehkäisee häiriökäyttäytymistä. Perusopetus perustuu käsitykseen lapsuuden itseisarvoisesta merkityksestä. Jokainen oppilas on ainutlaatuinen ja arvokas juuri sellaisena kuin hän on. Jokaisella on oikeus kasvaa täyteen mittaansa ihmisenä ja yhteiskunnan jäsenenä. Perusopetus rakentuu elämän ja ihmisoikeuksien kunnioittamiselle. Se ohjaa niiden puolustamiseen ja ihmisarvon loukkaamattomuuteen. Oppiminen yhdessä yli kieli-, kulttuuri-, uskonto- ja katsomusrajojen luo edellytyksiä aidolle vuorovaikutukselle ja yhteisöllisyydelle. Perusopetus antaa perustan ihmisoikeuksia kunnioittavaan maailmankansalaisuuteen ja rohkaisee toimimaan myönteisten muutosten puolesta.

Väkivaltaa, kiusaamista ja häirintää voidaan ennaltaehkäistä opettelemalla tunnistamaan sitä omassa ja toisten käyttäytymisessä sekä opettelemalla vastustamaan vertaispainetta. Oppilaiden kanssa voidaan harjoitella yhteistyötaitoja ja erilaisissa ryhmissä toimimista. Lisäksi harjoitellaan arjen käyttäytymistapoja erilaisissa tilanteissa, fyysisen koskemattomuuden kunnioittamista, kiusaamisen ehkäisyä, arjen pieniä itsehoitotaitoja ja avun hakemista.

Oppilaita tuetaan yhteisöllisyyteen, joka ei hyväksy minkäänlaista kiusaamista, seksuaalista häirintää, rasismia eikä muuta syrjintää.

Ennaltaehkäiseviä keinoja:

- koulun arvot
- koulun säännöt
- Koulussa järjestetään tehokas välituntivalvonta ja turvallisuuskulttuuria kehittämällä vältetään otollisia tilanteita.
- koulun yhteishengen luominen (yhdessä eletty arki, juhlat, teemapäivät, kummitoiminta)
- luokkakokoinen toiminta (parityöt, ryhmätyöt, kaverin auttaminen)
- kummioppilastoiminta
- vertaissovittelutoiminta (Verso)
- KiVa-koulu
- kiusaamiskyselyt
- huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö (yhteiset tilaisuudet, huoltajien apu teemapäivissä)
- oppilashuoltotyöryhmä

Huoltajien olisi hyvä seurata lasten koulumatkoja, jotta koulumatkalla tehtävä kiusanteko saadaan estetyksi. Mahdollisesta kiusaamisesta otetaan yhteyttä koteihin. Mahdolliset kiusaamistapaukset otetaan esille säännöllisesti oppilashuoltoryhmässä.

Kiusaamiseen, väkivaltaan ja häirintään puuttuminen

Oppilas voi omalla toiminnallaan vaikuttaa kiusaamistilanteeseen:

- Kiusaamistilanteessa sano päättäväisesti ja tarkasti, mistä et pidä: "Jätä minut rauhaan, koska en pidä siitä, että sinä..." tai vain yksinkertaisesti "Lopeta!"
- Lähde pois kiusaajan luota.
- Kerro aikuiselle, jos olet itse kiusattu tai näet jotakin kiusattavan.
- Ole kiusatulle kaveri, älä jätä häntä yksin.
- Rohkaise kiusattua kertomaan kiusaamisesta jollekin aikuiselle, voit myös itse tarjoutua kertomaan hänen puolestaan.

Kiusaamistilanteiden selvittäminen

Kiusaamistilanne oppilas oppilasta kohtaan

- Jokainen koulun aikuinen on vastuullinen puuttumaan sääntöjen vastaiseen käytökseen.
- Asiat selvitetään tapauskohtaisesti keskustelemalla ja opastamalla toivottuun käytökseen.
- Riita-asiasta sovitaan ja annetaan sekä saadaan anteeksi.
- Huolehditään siitä, että jokaista osapuolta kuullaan asian selvittämiseksi.
- Sovitaan, kuinka asiaa seurataan tarvittaessa.
- Tilanteesta ja koulusta riippuen selvittelyissä ja jatkotoimenpiteissä käytetään vertaissovittelumenetelmää.
- Sääntöjen vastaisesta käytöksestä ilmoitetaan kotiin.
- Tarvittaessa järjestetään neuvottelu huoltajien kanssa.
- Tarvittaessa konsultoidaan oppilashuoltoryhmää.
- Jälkiseuranta.

Kiusaamistilanne oppilas opettajaa kohtaan

- Opettaja ottaa asian esille kollegan tai rehtorin kanssa ja yhdessä pohditaan tilanteeseen ratkaisua.

Kiusaamistilanne opettaja oppilasta kohtaan

- Mikäli havaitaan opettajan käyttävän asemaansa väärin oppilasta kohtaan, asiasta on ilmoitettava rehtorille.
- Oppilas voi puhua asiasta kuraattorille, terveydenhoitajalle, toiselle opettajalle tai rehtorille asian eteenpäin viemiseksi.
- Vaikeissa kiusaamistapauksissa pyydetään apua oppilashuoltoryhmän asiantuntijajäseniltä.

Nettikiusaaminen

Koulukiusaamisen siirtyminen nettiin ja sosiaaliseen mediaan aiheuttaa sen, että lapsi tai nuori ei pääse karkuun kiusaamista edes vapaa-ajallaan. Nettikiusaamisella tarkoitetaan tarkoituksellista ja toistuvaa pahan mielen aiheuttamista netin, kännykän tai muiden elektronisten laitteiden avulla. Suurin osa kiusaajista ja kiusatuista tuntevat toisensa. Anonyymina toimiminen saattaa hämärtää käsitystä siitä, että kiusaaminen satuttaa.

Nettikiusaamista ovat pilkkaavat tai uhkaavat viestit, juorujen tai henkilökohtaisten tietojen levittäminen, valokuvien manipulointi ja levittäminen, toisen nimellä esiintyminen, sulkeminen ryhmän tai keskustelun ulkopuolelle tai salasanojen huijaaminen.

Oppilaan tärkein turvataito on uskallus kertoa aikuisille netissä kohtaamistaan ikävistä tilanteista. Vastuu on huoltajilla. Huoltajan tulee olla tietoinen, mitä lapsi/nuori netissä tekee ja kenen kanssa pitää yhteyttä. Sukupuoleen perustuvaa häirintää ja seksuaalista häirintää ennaltaehkäistään netissä esimerkiksi käsittelemällä omia rajoja ja sitä, miten niitä voi suojata sosiaalisessa mediassa. Nuorten on tärkeä oppia, ettei häirintää tule sietää verkossakaan.

Mikäli koulupäivän aikana koulussa tulee esiin koulun oppilaiden välistä nettikiusaamista, koulun henkilökunta selvittää asiaa koulun oman kiusaamisen vastaisen suunnitelman mukaan (esim. KiVa-koulu). Mikäli kiusaamista ilmenee muiden kuin koulun oppilaiden taholta, koulusta ollaan yhteydessä kiusatun oppilaan huoltajaan, jotta tämä voi ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin. Vihdin kunnan opetussuunnitelman mukaan oppimisympäristön turvallisuuden edistäminen on osa kouluyhteisön toimintakulttuuria.

Käsittely yhteisö-, ryhmä- ja yksilötasolla

Koulun ja kotien yhteinen arvopohdinta ja siihen perustuva yhteistyö luovat turvallisuutta ja edistävät oppilaiden kokonaisvaltaista hyvinvointia. Oppilaiden, huoltajien ja koko koulun henkilöstön avoin ja kunnioittava suhtautuminen toistensa erilaisiin uskontoihin, katsomuksiin, perinteisiin ja kasvatuskäsitteisiin on rakentavan vuorovaikutuksen perusta.

Oppilaskunta- ja tukioppilastoiminta lisäävät suvaitsevaisuutta ja toisen ihmisen huomioimista.

Yksilötasolla häirintä on yhteydessä terveystilanteeseen, koulunkäynnin vaikeuksiin ja nuorten riskikäyttäytymiseen. Siksi on tärkeää, että väkivallan, kiusaamisen tai häirinnän kohteeksi joutunut tai näitä havainnut oppilas uskaltaa kääntyä aikuisen puoleen, ja että häirintään osataan puuttua asianmukaisesti.

Yksilöllinen tuki, tarvittava hoito, muut toimenpiteet ja jälkiseuranta sekä teon tekijän että sen kohteena olevan osalta

Kiusaamista, väkivaltaa, rasismia tai muuta syrjintää ei hyväksytä ja epäasialliseen käytökseen puututaan.

Opettaja ei aina huomaa kiusaamista, ja kiusattu oppilas ei välttämättä halua kertoa siitä. Kiusatuksi joutuminen voi hävettää, asian käsittely voi pelottaa tai ajatellaan, että aikuiselle kertomisesta ei ole apua, vaan kiusaaminen päinvastoin pahenee entisestään. Suorasta ja avoimesta kiusaamisesta kerrotaan useammin opettajalle kuin epäsuorasta kiusaamisesta. Mitä nuorempia koululaiset ovat ja mitä useammin heitä kiusataan, sitä todennäköisemmin he kertovat kiusaamisesta.

Koulun yhteisissä säännöissä määritetään, miten sukupuoleen perustuva ja seksuaalinen häirintä tunnistetaan ja miten siihen puututaan. Säännöistä tulee ilmetä, mitä sukupuoleen perustuva ja seksuaalinen häirintä on, mitä häirinnän kohteeksi joutunut voi tehdä, kenen puoleen hän voi kääntyä ja miten koulun henkilökunnan tulee tilanteessa toimia.

Häirintäkokemuksia ja raportoituja ongelmatilanteita on hyvä myös seurata. Ratkaisevaa häirinnän poistamisen kannalta on se, miten muut kuin häirintään syyllistyvä ja häirinnän kohteeksi joutuva tähän reagoivat. Koulussa on toimintakulttuuri, jossa häirinnän sivustaseuraajia ei ole, vaan jokainen oppilas osaa ja uskaltaa puuttua koulussa esiintyvään väkivaltaan, kiusaamiseen tai häirintään ja pitää tällaiseen joutuneen puolta.

.

Yhteistyö huoltajien kanssa

Oppilaille ja huoltajille on hyvä tiedottaa koulun käytännöistä, jotta oppilaat uskaltavat kertoa ongelmatilanteista.

Oppilaan huoltajat

- Jos epäilet, että lastasi on kiusattu, kannusta häntä kertomaan asiasta tai ole itse yhteydessä opettajaan. Ota yhteyttä kouluun, vaikka lapsesi kieltäisikin.
- Koulukiusaamisen selvittäminen aloitetaan aina koulussa.
- Jos lapsesi on kiusaava osapuoli, tee selväksi, että et hyväksy minkäänlaista kiusaamista. Kerro asiasta myös opettajalle.

.

Koulun tulee ilmoittaa tietoonsa tulleesta, koulumatkalla tapahtuneesta kiusaamisesta, väkivallasta tai häirinnästä tekoihin syyllistyneiden sekä niiden kohteina olleiden oppilaiden huoltajille ja tarvittaessa tukea huoltajia asian selvittämisessä.

.

Yhteistyö tarvittavien viranomaisten kanssa

Tarvittaessa ollaan yhteydessä viranomaisiin kuten poliisiin tai lastensuojeluun.

.

Suunnitelmaan perehdyttäminen ja siitä tiedottaminen henkilöstölle, oppilaille, huoltajille ja yhteistyötahoille

Koulujen lukuvuosisuunnitelmiin kirjataan koulukohtaiset suunnitelmat oppilaan suojaamisesta väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä. Rehtorit huolehtivat, että suunnitelmaan perehdytään ja siitä tiedotetaan henkilöstölle, oppilaille, huoltajille ja yhteistyötahoille.

Yhteistyötahoille tämä suunnitelma on nähtävillä Opetussuunnitelmassa Vihdin kunnan nettisivuilla.

.

Suunnitelman päivittäminen, seuranta ja arviointi

Suunnitelma päivitetään lukuvuosisuunnitelman päivityksen yhteydessä.

.

Lähteet

OPH: Perusopetuksen Opetussuunnitelman Perusteet 2014.

Jyväskylän Normaalikoulu

Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa

Kriisisuunnitelma

AKUUTTI TILANNE

YLEINEN HÄTÄNUMERO: 112

JÄLKIHOITO: KARVIAISTEN LASTEN JA NUORTEN TERVEYS- JA TERAPIAPALVELUIDEN KRIISIPUHELIN

KLO 8:00 – 16:00 09-425 82947

Koulun kriisiryhmän jäsenet ja yhteystiedot

- Rehtori
- Apulaisrehtori
- Psykologi
- Kuraattori
- Terveystyöntekijä
- Muu henkilö

Kriisitilanteiden ehkäisy

Kriisitilanteiden ehkäisyssä on tärkeää toimiva yhteisöllinen oppilashuoltotyö. Järjestyssäännöt tulee olla koko koulun väellä tiedossa, samoin turvallisuuteen liittyvästä valistuksesta huolehditaan luokissa.

Toimiva kriisiryhmä, opettajien kokoukset vuosittain, uusien opettajien perehdytys, valmistautuminen vaaratilanteisiin ja säännölliset harjoitukset ovat ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä.

Koulujen tilat, oppimisympäristöt, laitteet ja siisteys tulee olla sen mukaiset, että voidaan ennaltaehkäistä tapaturmia.

.

Kriiseihin varautuminen

Kriiseihin voidaan varautua selkeillä toimintamalleilla erilaisissa tilanteissa ja niistä tiedottaminen ja harjoittelu hoidetaan kouluilla.

Eri viranomaisten antamien ohjeiden noudattaminen kriisitilanteissa ja kriiseihin varautumisessa (esim. poliisi, palo- ja pelastuslaitos.)

Ajan tasalla oleva kriisisuunnitelma ja toimintakortit, jotka päivitetään kunnan ja oman koulun sivuille samoin kuin lukuvuosisuunnitelmaan. Huolehditaan erityisesti siitä, että yhteystiedot ovat päivitetty.

.

Toimintatavat äkillisissä kriisitilanteissa

Toimitaan kriisisuunnitelman toimintakorttien mukaisesti.

- Ota yhteyttä rehtoriin tai kehen tahansa kriisiryhmän jäseneseen, joka kutsuu kriisiryhmän koolle.
- Rehtori vastaa toiminnasta kriisitilanteessa yhteistyössä kriisiryhmän kanssa.
- Kriisiryhmä organisoii toiminnan kriisitilanteissa ja huolehtii tarvittavan avun saamisesta.
- Turvallisuutta uhkaavissa akuuteissa tilanteissa toimintaa johtaa rehtori tai muu henkilökuntaan kuuluva pelastus- tai poliisiviranomaisten ohjeiden mukaisesti siihen asti, kunnes he saapuvat paikalle ja ilmoittavat ottavansa johdon ja vastuun tilanteesta.

.

Johtamisen periaatteet kriisitilanteissa

- Koulun työntekijä ilmoittaa kriisitilanteesta koulun rehtorille.
- Koulun rehtori ilmoittaa Sivistysjohtajalle. Sivistysjohtaja päättää kuka asiasta tiedottaa.
- Sivistysjohtaja ilmoittaa tarvittaessa kunnanjohtajalle.
- Kriisitilanteessa vain kunnan tiedotus- ja johtovastuussa oleva henkilö antaa lausunnot. Muut kunnan työntekijät kertovat, että tilanteesta tiedotetaan tämän johtovastuussa olevan henkilön toimesta. Työntekijän tulee ilmoittaa poikkeustilanteesta esimiehelleen ja varmistaa, että tieto myös saavuttaa tämän.

.

Yhteistyö kriisitilanteissa

Kaikki pyrkivät tekemään yhteistyötä ja ottamaan toisensa huomioon yleisen turvallisuuden edistämiseksi kriisitilanteissa.

.

Työn- ja vastuunjako kriisitilanteissa ja niihin varautumisessa, sekä tiedottamisen ja viestinnän periaatteet

- Rehtori vastaa toiminnasta kriisitilanteessa yhteistyössä kriisiryhmän kanssa. Ota yhteyttä kehen tahansa kriisiryhmän jäseneseen, joka kutsuu kriisiryhmän koolle.
- Kriisitilanteisiin varautumisesta vastaa rehtori koulun henkilökunnan kanssa.
- Kriisiryhmä organisoii toiminnan kriisitilanteissa ja huolehtii tarvittavan avun saamisesta.
- Koulut tiedottavat omassa lukuvuosisuunnitelmassaan kriisiryhmän jäsenet.

Psykososiaalisen tuen ja jälkihoidon järjestäminen

VIRKA-AJAN ULKOPUOLELLA

Akuuteissa tilanteissa virka-ajan ulkopuolella toimii sosiaalipäivystys, johon saa yhteyden hätänumeron 112 kautta.

- Sosiaalipäivystys: perheen akuutissa kriisissä (esim. perheenjäsenen vakava onnettomuus, kuolemantapaus, tulipalo, ym.). Avun pyynnön / yhteydenoton sosiaalipäivystykseen tekee esim. poliisi, hätäkeskus, tai lääkäripäivystys.

VIRKA-AIKANA

LASTENSUOJELUN PÄIVYSTYSNUMERO KLO 8 – 15.30 puh. 044 4675408 – Ainoastaan viranomaisille!

- ENSIVAIHEEN PSYKOSOSIAALISEN KRIISTUEN palveluihin ohjaaminen (0-3 vrk tapahtuneesta)
- Palvelun tarjoaa virka-aikana lapsille ja aikuisille Hymisen kriisipalvelut.
- Lapsen / lapsiperheen tarvitessa akuutin traumaattisen kriisin jälkeistä jatkohoitoa (yli 3 vrk tapahtuneesta) ottaa lastensuojelun päivystys yhteyden terveys- ja terapiapalveluiden päivystysnumeroon klo 8 – 16.
- Päivähoidossa ja koulussa ensivaiheen psykososiaalista tukea lapsille / oppilaille tarjoaa oppilashuolto (esim. terveydenhoitajat, kuraattorit ja muu oppilashuollon henkilöstö).

LAPSILLE JA NUORILLE:

LASTEN JA NUORTEN TERVEYS- JA TERAPIAPALVELUIDEN KRIISI-INTERVENTIOT:

- Shokkivaiheen/ensivasteen jälkeen tarjottava oppilashuollon kriisi-interventio lapsille ja nuorille, yhteistyössä kuraattoreiden kanssa
- Vanhemmille annettava ohjaus/tuki kriisissä olevan lapsen/nuoren tukemiseen
- Perheelle tarjottava kriisi-interventio shokkivaiheen/ensivasteen jälkeen, kun pääasiallinen psykososiaalisen tuen tarve kohdistuu lapseen/nuoreen

HENKILÖKUNNALLE:

KRIISIPUHELIN TYÖNTEKIJÖILLE KLO 8-16 p. 0942582947

- Konsultaatiot oppilashuollon työntekijöille ja sosiaalipäivystykselle
- ensivaiheen jälkeisen kriisi-intervention järjestäminen lapsille, nuorille ja heidän perheilleen

Jälkipuinti-istunto järjestetään 1-3- vrk:n kuluttua äkillisestä traumaattisesta tapahtumasta (toteutunut onnettomuus tai sen vakava uhka). Tarpeen arvioi traumaattisten kriisien hoitamiseen perehtynyt ammattihenkilö tutustuttuaan tapahtumaan ja sen aiheuttamiin reaktioihin rehtorin ja/tai omaisten kanssa käymissään keskusteluissa. Jälkipuinnin tavoite on vahvistaa yhteisöllisyyttä ja luoda yhteinen käsitys tapahtuneesta. Jälkipuinti on akuutin tilanteen jälkeen annettavaa psykologista jälkihoitoa reaktioiden käsittelemiseksi.

Tilanteen palattua ulkoisesti normaaliksi tulee seurata oppilaiden selviytymistä. Osa selviää hyvin, osa tarvitsee pidempiaikaista tukea ja apua. On arvioitu, että 40 %:lla surevista oppilaista koulusuoriutuminen heikkenee.

Oppilaan traumaattinen kuolema aiheuttaa traumaperäisen stressihäiriön riskin 1 kk tapahtuneesta 40 %:lle ja 6 kuukauden kuluttua 28 % koulutovereista.

Kouluissa rehtorien tehtävä on huolehtia henkilökunnan tukemisesta ja ohjaamisesta tarvittaessa jatkoavun piiriin. Rehtoreiden tuesta vastaavat heidän esimiehensä.

- Kriisiryhmä huolehtii seurannasta ja arvioi tapahtuman jälkeen, miten tilanne hoidettiin.
- Kuraattorit/Koulupsykologit purkavat tilanteita.

Suunnitelmaan perehdyttäminen

Koulut käyvät läpi henkilöstön kanssa kriisisuunnitelman. Henkilöstö käy oppilaiden kanssa läpi tarvittavat kohdat kriisisuunnitelmasta. Koulun järjestysäännöt ohjaavat ennaltaehkäisevällä tavalla oppilaiden toimintaa.

KRIISI ja Turvakansio on vanhentunut ja se liittyy edelliseen opetussuunnitelmaan. Alla oleva pois, kohdat 1-12.

Kunnan opetussuunnitelman liitteeseen (24.10.2006) on kirjattu organisaatiomallit, toimintaohjeet ja tiedotusohjeet seuraaviin tilanteisiin. Nämä löytyvät kouluilla olevista Kriisi ja Turva-kansioista:

- 1) Vakava onnettomuus koulussa tai sen välittömässä läheisyydessä
- 2) Vakava väkivaltilanne (oppilaaseen tai henkilökuntaan kohdistuva)
- 3) Oppilaan vakava sairaus
- 4) Oppilaan kuolema
- 5) Opettajan tai muun henkilökuntaan kuuluvan kuolema
- 6) Oppilaan lähiomaisen kuolema
- 7) Oppilaan itsemurha
- 8) Itsemurhayritys tai sillä uhkaileminen
- 9) Läheltä piti –tilanne (onnettomuuden uhka)
- 10) Erityistilanteet
- 11) Yhteiskunnallinen erityistilanne
- 12) Tulipalo tai muu vaaratilanne koulussa

Tiedottaminen henkilöstölle, oppilaille, huoltajille ja yhteistyötahoille

Koulujen nettisivuilla on kriisiryhmän tiedot. Koulut tiedottavat lukuvuoden alussa koulukohtaiset tiedot.

Toimintavalmiuksien harjoittelu

Turvallisuuskävelyt ja pelastautumisharjoitukset järjestetään kouluilla vuosittain. Oppilaille tulee opastaa, miten toimitaan kriisitilanteissa.

Suunnitelman arviointi

Suunnitelma arvioidaan vuosittain lukuvuosisuunnitelman yhteydessä.

.

Suunnitelman päivittäminen

Suunnitelma päivitetään vuosittain lukuvuosisuunnitelman yhteydessä.

.

Yksilökohtainen Oppilashuolto

Yksilökohtaisella oppilashuollolla tarkoitetaan oppilaalle annettavia neuvola- ja kouluterveydenhuollon palveluja, oppilashuollon psykologi- ja kuraattoripalveluja sekä yksittäistä oppilasta koskevaa monialaista oppilashuoltoa. Yksittäisen oppilaan tai tietyn oppilasryhmän tuen tarpeen selvittämiseen ja oppilashuollon palvelujen järjestämiseen liittyvät asiat käsitellään yksilö-, tai tapauskohtaisesti koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä.

.

Yksilö- tai tapauskohtainen oppilashuollollinen asiantuntijaryhmä

Monialaisen oppilashuoltoryhmän kokoaa ensimmäiseen kokoontumiseen pääsääntöisesti oppilaan luokanopettaja tai luokan ohjaaja, päiväkodissa alueellinen erityislastentarhanopettaja yhteistyössä lastentarhanopettajan kanssa. Ryhmän kokoaja voi olla myös muu opetushenkilöstön tai oppilashuollon palveluiden edustaja, jolle asia työtehtävien perusteella kuuluu, esim. terveydenhoitaja tai koulukuraattori. Ryhmän monialainen kokoonpano perustuu tapauskohtaiseen harkintaan ja käsiteltävään asiaan. Ryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön. Tarkoituksenmukaista on, että vastuuhenkilönä toimii pääsääntöisesti ryhmän kokoaja. Jos oppilas on ollut asiakkuudessa ja tuen tarve ilmennyt sitä kautta, toimii terveydenhoitaja, koulukuraattori tai terveyskeskuspsykologi koollekutsujana, mikäli oppilas ja huoltaja tähän suostuvat.

Ryhmän kokoonpano perustuu oppilaan tai tarvittaessa huoltajan suostumukseen. Oppilaan tai huoltajan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella asian käsittelyyn voi osallistua tarvittavia oppilashuollon yhteistyötahoja tai oppilaan läheisiä. Alaikäinen oppilas voi painavasta syystä kieltää huoltajaansa tai muuta laillista edustajaansa osallistumasta itseään koskevan asian käsittelyyn. Arvion oppilaan edun toteutumisesta tällaisessa tilanteessa tekee tällöin oppilashuollon henkilöstöön kuuluva sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilö.

Yksittäistä oppilasta koskevan asian käsittelystä asiantuntijaryhmässä laaditaan oppilashuoltokertomus. Oppilashuoltokertomuksen kirjaa ryhmän nimetty vastuuhenkilö. Mikäli asiantuntijaryhmään on kutsuttuna kuraattori ja tai terveydenhuollon edustaja, kuraattori kirjaa asiakastiedot kuraattorin asiakaskertomukseen ja psykologi sekä kouluterveydenhuollon edustaja potilaskertomukseen. Oppilashuoltokertomukset sekä muut oppilashuollon tehtävissä laaditut tai saadut yksittäistä oppilasta koskevat asiakirjat tallennetaan oppilashuoltorekisteriin.

.

Oppilashuoltorekisteri

Oppilashuoltokertomukset ja muut oppilashuollon tehtävissä laaditut tai saadut yksittäistä oppilasta koskevat asiakirjat tallennetaan yksilökohtaisissa kansioissa/ aktissa oppilashuoltorekisteriin, jota säilytetään lukollisessa tilassa ja jonka yksikkökohtaisesta ylläpidosta ja henkilötietojen käsittelystä vastaa yksikön esimies tai oppilashuollon asioista vastaava henkilö.

Opiskelijan yksilökohtaiseen oppilashuollon järjestämiseen ja toteuttamiseen osallistuvilla on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus saada toisiltaan ja luovuttaa toisilleen sekä opiskeluhuollosta vastaavalle viranomaiselle sellaiset tiedot, jotka ovat välttämättömiä yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi. Lisäksi heillä on oikeus saada ja luovuttaa toisilleen sekä oppilaan opettajalle, rehtorille ja opetuksen järjestäjälle oppilaan opetuksen asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät

tiedot. 1.8.2014 voimaan tuleva laki ei vaikuta oppilaan perusopetuslain mukaisiin oikeuksiin ja velvollisuuksiin osallistua järjestettävään opetukseen. Kurinpito koulussa ja oppilaan opetuksen ja koulunkäynnin tuki sekä niihin liittyvä päätöksenteko ja moniammatillinen yhteistyö ovat osa opetuksen järjestämistä, eikä näin ollen osa vapaaehtoista yksilökohtaista oppilashuoltoa.

Yhteistyö koulun ulkopuolisten palvelujen ja yhteistyökumppaneiden kanssa kuten nuorisotoimi, lastensuojelu, erikoissairaanhoido ja poliisi järjestetään tarpeen mukaan.

.

Yhteistyö kouluterveydenhuollon laajoissa terveystarkastuksissa

Koululta ollaan yhteydessä huoltajiin ennen laajoja terveystarkastuksia ja lisäksi silloin kun oppilaan terveydentilasta ollaan huolissaan. Opetuksen järjestämisen kannalta tärkeä tieto voidaan siirtää terveydenhoitajalle/psykologille/ lääkäriille myös ilman huoltajan suostumusta.

.

Oppilaan sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen koulussa

Ohjeet lääkehoidon antamisesta ovat henkilöstölle kunnan Intrassa.

Erytisruokavalion tilaaminen löytyy Ateria- ja Puhdistus – nettisivuilta.

.

Yhteistyö tehostetun ja erityisen tuen, joustavan perusopetuksen sekä sairaalaopetuksen yhteydessä

Perusopetuslain mukainen kolmiportainen tuki (yleinen, tehostettu ja erityinen) käsitellään moniammatillisesti oppilashuollon kanssa. Vihdin kouluissa käsittelyssä on mukana opetushenkilökunnan lisäksi usein psykologi tai terveydenhoitaja, joissakin tapauksissa lääkäri. Kuraattorit kuuluvat Vihdissä koulun henkilökuntaan. Kolmiportaisen tuen käsittelyssä käytetään myös asiantuntijoiden välistä konsultaatiota.

Yhteistyö kolmiportaisessa tuen yhteydessä on kuvattu tarkemmin Vihdin kunnan opetussuunnitelman luvussa Oppimisen ja Koulunkäynnin tuki.

.

Oppilashuollon tuki kurinpitorangeistuksen tai opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä

Kurinpito, säännöt ja valvonta muodostavat vain yhden osa-alueen moninaisista koulurauhaan vaikuttavista tekijöistä. Koulurauhaa lisätään yhteisöllisyyttä ja oppilaiden osallistumista vahvistamalla; vuorovaikutus sekä oppilaiden, opettajien ja vanhempien välinen luottamus ovat avaintekijöitä, kun viihtyisää ja rauhallista arkea kouluissa rakennetaan.

Katso myös sivulta Koulutyön järjestäminen kohdasta Kasvatuskeskusteluja ja kurinpidollisia keinoja koskeva suunnitelma.

.

Oppilashuollon yhteistyön järjestäminen

Oppilaille ja heidän huoltajilleen annetaan tieto käytettävissä olevasta oppilashuollosta ja heitä ohjataan hakemaan tarvitsemiaan oppilashuollon palveluja. Oppilaan ja huoltajan osallisuus oppilashuollossa, suunnitelmallinen yhteistyö ja oppilashuollosta tiedottaminen lisää oppilashuollon tuntemusta ja edesauttaa palveluihin hakeutumista. Eri ammattiryhmiin kuuluvien työntekijöiden keskinäinen konsultaatio on tärkeä työmenetelmä oppilashuollossa.

Kokoukseen voidaan sovitusti huoltajan luvalla kutsua esimerkiksi lääkäri, poliisi tai iltpäivätoiminnanohjaaja. Monialainen oppilashuolto toimii aina yhteistyössä oppilaan huoltajien kanssa.

Koululla toimii monialainen yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä, jota johtaa rehtori. Ryhmä vastaa koulun oppilashuollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista käytettävissä olevien resurssien puitteissa.

Henkilöstö perehdytetään ajantasaiseen oppilashuollon järjestämistä koskevaan suunnitelmaan lukuvuosittain. Oppilaat ja huoltajat saavat tietoa oppilashuollon palveluista koulun henkilökunnalta. Oppilashuollon järjestämisestä sekä tavoitteista löytyy tietoa kunnan opetussuunnitelmasta ja koulun lukuvuosisuunnitelmasta. Lisäksi oppilashuoltotyöstä tiedotetaan tarpeen mukaan vanhempainilloissa, huoltajapalavereissa ja sähköisen Wilma – järjestelmän kautta.

Sivistystoimi vastaa muiden yhteistyökumppaneiden informoimisesta verkostokokousten yhteydessä. Toimintaohjeet päivitetään tarpeen mukaan niin koulu- kuin kuntatasolla.

Oppilashuoltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen

Opetuksen järjestäjä seuraa koulun oppilashuoltosuunnitelman toteutumista.

Opetushallitus ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitos seuraavat yhteistyössä oppilas- /opiskeluhuollon toteutumista ja vaikuttavuutta valtakunnallisesti. Koulutuksen järjestäjän on salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä toimitettava em. tahoille oppilas- / opiskeluhuollon valtakunnallisessa arvioinnissa, kehittämisessä, tilastoinnissa ja seurannassa tarvittavat tiedot.

Koulut arvioivat säännöllisesti oppilashuoltotyön toteutumista oman koulunsa osalta koulun yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän kokouksissa sekä keväisin toteutettavassa koulun toiminnan arviointitilaisuudessa, jonka tulokset esitetään Lasten ja nuorten lautakunnalle kesäkuussa. Alueellisissa monialaisissa oppilashuoltoryhmissä seurataan oppilashuollon toteutumista alueellisesti Vihdin kunnan sisällä. Oppilashuoltoryhmien työtä ohjaa oppilashuoltoon laadittu vuosikello. Lasten- ja nuorten hyvinvointityöryhmä, joka on monialainen oppilashuollon johtoryhmä, arvioi koko Karviaisen toimialueella tapahtuvaa oppilashuoltotyötä. Säännöllisesti toteutettavat kouluterveyskyselyt ja hyvinvointiselvitykset antavat arvokasta tietoa oppilashuoltotyön suunnittelun pohjaksi.